

30. 8. 2002

ID: 18263

Příspěvek na úhradu za ubytování a stravování v domovech mládeže

Pravomoc soudu ke stanovení povinnosti zaplatit příspěvek na úhradu za ubytování a stravování v domovech mládeže (příspěvek) není dána, vyplývá-li však závazek platit předmětné úhrady ze smlouvy, jde v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 o.s.ř. o věc plynoucí z občanskoprávního vztahu; projednat a rozhodnout v dané věci náleží proto do pravomoci soudu.

Pravomoc soudu ke stanovení povinnosti zaplatit příspěvek na úhradu za ubytování a stravování v domovech mládeže (příspěvek) není dána, vyplývá-li však závazek platit předmětné úhrady ze smlouvy, jde v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 o.s.ř. o věc plynoucí z občanskoprávního vztahu; projednat a rozhodnout v dané věci náleží proto do pravomoci soudu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 33 ODO 204/2002, ze dne 26.6.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce D. m., Ú., proti žalovaným 1/ K. P. a 2/ V. P., o zaplacení 3 800 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. Ro 1275/2000, o dovolání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. listopadu 2001, č.j. 12 Co 990/2000-19, tak, že usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. listopadu 2001, č.j. 12 Co 990/2000-19 a usnesení Okresního soudu v Chomutově ze dne 27. října 2000, č.j. Ro 1275/2000-11 se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu v Chomutově k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal zaplacení 3 800 Kč s příslušenstvím s tím, že žalovaní mu za svého nezletilého syna neuhradili náklady na ubytování a stravu za měsíce říjen, listopad a prosinec 1999.

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 22. 11. 2001, č.j. 12 Co 990/2000-19, potvrdil usnesení Okresního soudu v Chomutově ze dne 27. 10. 2000, č.j. Ro 1275/2000-11, jímž bylo řízení zastaveno s tím, že věc bude postoupena k rozhodnutí řediteli žalobce, a rozhodnuto o vrácení soudního poplatku a o nákladech řízení. Současně odvolací soud rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud shledal správným závěr soudu prvního stupně, že věc nepatří do pravomoci soudu.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítá v něm, že v posuzované věci „nejde o neplacení stanovené výše úhrady za ubytování a stravování, když vymáhání takovéto pohledávky není správním aktem, ale vymáháním pohledávky jako takové, obecně“. Podle názoru dovolatele neplacením úhrad za ubytování a stravu vzniká žalovaným bezdůvodné obohacení. Žalobce navrhl, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000 – dále opět jen „o.s.ř.“ (srov. část dvanáctou hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony); po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. k tomu oprávněným subjektem (žalobcem) řádně zastoupeným advokátem (§ 241 odst. 1 o.s.ř.), a že je podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. d/ o.s.ř. přípustné, shledal dovolání žalobce opodstatněným.

Se zřetelem k uplatněnému dovolacímu důvodu a jeho obsahové konkretizaci se dovolacímu přezkumu otevírá kontrola správnosti právního závěru odvolacího soudu o nedostatku pravomoci soudu k projednání a rozhodnutí dané věci.

V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných, družstevních, jakož i obchodních vztahů (včetně vztahů podnikatelských a hospodářských), pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány (srov. § 7 odst. 1 o.s.ř.).

Podle § 1 písm. a/ zákona č. [564/1990](#) Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. [564/1990](#) Sb.“) vykonává státní správu ve školství – mimo jiné – ředitel školy, ředitel (vedoucí) předškolního zařízení nebo školského zařízení (dále jen „ředitel“). Ředitel rozhoduje o výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů ústavní výchovy a ochranné výchovy a výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a školských zařízeních (srov. § 3 odst. 2 písm. i/ zákona č. [564/1990](#) Sb.). Podle ustanovení § 22 téhož zákona se na uvedené rozhodování ředitele vztahují obecné předpisy o správním řízení.

Pravomoc soudu představuje zákonem vymezený okruh věcí, které je soud oprávněn projednat a rozhodnout. Do pravomoci soudu náleží zásadně rozhodování o všech věcech vyplývajících z právních vztahů vyjmenovaných v § 7 odst. 1 o.s.ř.

Lze souhlasit s odvolacím soudem potud, že k rozhodování o příspěvku na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a školských zařízeních (dále jen „příspěvek“) je povolán ředitel domova mládeže, který zde vystupuje v roli orgánu státní správy a svoji rozhodovací pravomoc realizuje „v jednotlivých případech“ prostřednictvím svých rozhodnutí ve formě individuálních správních aktů. Rozhoduje-li ředitel podle zákona č. [564/1990](#) Sb. o výši příspěvku „v jednotlivých případech“, rozhoduje logicky vždy vůči konkrétnímu subjektu - tj. individuálním správním aktem a je-li pak zákonem oprávněn stanovit výši příspěvku vůči konkrétní, v rozhodnutí individualizované osobě, je takto jím stanovená výše příspěvku pro plátce příspěvku závazná, nebo-li plátce příspěvku je povinen platit příspěvek právě v takto určené výši. Zákonné zmocnění ředitele stanovit určité osobě výši příspěvku je tedy třeba chápat tak, že ředitel svým rozhodnutím v souladu se zákonným zmocněním ukládá dané osobě povinnost platit příspěvek ve stanovené výši. Věc stanovení příspěvku na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a školských zařízeních nevyplývá z právních vztahů vyjmenovaných v § 7 odst. 1 o.s.ř. a pravomoc soudu v této věci není založena ani jiným zákonem (§ 7 odst. 2 o.s.ř.).

V posuzovaném případě je však nárok žalobce vyvozován ze smluvního závazku mezi žalobcem a žalovanými, neboť ředitel žalobce se žalovanými dne 12. 5. 1997 uzavřel smlouvu (dohodu) „o placení internátních poplatků za ubytování a stravu v DM“ doplněnou dodatkem ze dne 18. 1. 1998, v níž se žalobce zavázal provést vyúčtování internátních poplatků, zaslat po žáku ubytovaném v DM složenku s uvedenou celkovou sumou, tj. částkou 800 Kč a žalovaní se zavázali po obdržení složenky částku za ubytování a stravu ve sjednané lhůtě zaplatit.

Pravomoc soudu ke stanovení povinnosti zaplatit příspěvek na úhradu za ubytování a stravování v domovech mládeže (příspěvek) není dána, vyplývá-li však závazek platit předmětné úhrady ze smlouvy, jde v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 o.s.ř. o věc plynoucí z občanskoprávního vztahu; projednat a rozhodnout v dané věci náleží proto do pravomoci soudu.

Na tom nice nemění skutečnost, že o příspěvku mělo být rozhodnuto ve správním řízení. Tato skutečnost je významná pouze z hlediska posouzení platnosti smlouvy (dohody) účastníků ve smyslu § 39 ObčZ.

Právní závěr odvolacího soudu dovozující, že rozhodnutí o žalobou uplatněném nároku nespadá do pravomoci soudu, je nesprávný a dovolací důvod, který vycházel z argumentu nesprávného právního posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3, písm.d/ o.s.ř. byl uplatněn důvodně; Nejvyšší soud proto napadené usnesení zrušil. Protože důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, nezbylo, než podle § 243b odst. 2 o.s.ř. zrušit rovněž rozsudek soudu prvního stupně a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Konkordátní smlouva se Svatým stolcem](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Práva dětí](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)